

§ Preuzeto iz elektronske pravne baze Paragraf Lex §

ZAKON

O POTVRĐIVANJU EVROPSKE KONVENCIJE O PREKOGRANIČNOJ TELEVIZIJI

("Sl. glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 42/2009)

ČLAN 1

Potvrđuje se Evropska konvencija o prekograničnoj televiziji, sačinjena 5. maja 1989. godine u Strazburu, izmenjena Protokolom o izmenama Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji, koji je usvojen 1. oktobra 1998. godine, a stupio na snagu 1. marta 2002. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

EVROPSKA KONVENCIJA O PREKOGRANIČNOJ TELEVIZIJI

Strazbur, 5.5.1989.

Tekst izmenjen u skladu sa odredbama Protokola (ETS br. 171) koji je stupio na snagu 1. marta 2002.

Preambula

Države članice Saveta Evrope i druge države ugovornice Evropske konvencije o kulturi, ovde potpisnice,

Smatrajući da je cilj Saveta Evrope postizanje većeg jedinstva među članicama, radi očuvanja i ostvarenja ideala i načela koji su njihovo zajedničko nasleđe;

Smatrajući da dostojanstvo i jednaka vrednost svakog ljudskog bića čine osnovne elemente tih načela;

Smatrajući da sloboda izražavanja i informisanja, kako je zajemčena odredbom člana 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, čini jedno od suštinskih načela demokratskog društva i jedan od osnovnih uslova za njegov napredak i za razvoj svakog ljudskog bića;

Potvrđujući ponovo svoju privrženost načelima slobodnog protoka informacija i ideja, i nezavisnosti radiodifuznih organizacija, koja predstavljaju neophodnu osnovu njihove radiodifuzne politike;

Potvrđujući značaj radiodifuzije za razvoj kulture i slobodno oblikovanje mišljenja u uslovima koji omogućavaju očuvanje pluralizma i jednakih mogućnosti za sve demokratske grupacije i političke stranke;

Ubeđene da neprekidan razvoj informacione i komunikacijske tehnologije treba da služi unapređenju prava, bez obzira na granice, na izražavanje, traženje, primanje i prenos informacija i ideja, iz bilo kog izvora;

Želeći da široj javnosti ponude što veći izbor programskih usluga, obogaćujući time evropsko kulturno nasleđe i razvijajući njeno audiovizuelno stvaralaštvo, i rešene da ostvare ovaj kulturni cilj kroz napore za povećanje proizvodnje i protoka visokokvalitetnih programa, time odgovarajući na očekivanja javnosti u oblasti politike, kulture i obrazovanja;

Prepoznajući potrebu za utvrđivanjem zajedničkog šireg pravnog okvira;

Imajući na umu Rezoluciju broj 2 i Deklaraciju Prve evropske ministarske konferencije o politici masovnih medija;

Želeći da razviju načela utemeljena u postojećim Preporukama Saveta Evrope o principima televizijskog oglašavanja, o jednakosti između žena i muškaraca u medijima, o korišćenju satelitskih kapaciteta za televiziju i radio, i o unapređenju audiovizuelne produkcije u Evropi,

Sporazumele su se kako sledi:

Glava I OPŠTE ODREDBE

Cilj i svrha

Član 1

Ova konvencija se odnosi na programske usluge iz domena prenosa. Njena svrha je da olakša prekogranično emitovanje i reemitovanje usluga televizijskog programa između država ugovornica.

Termini u upotrebi (1)

Član 2

Za potrebe ove konvencije:

a) "emitovanje" označava početno emitovanje usluga televizijskog programa namenjenog široj javnosti preko zemaljskog odašiljača, kabla ili satelita bilo koje vrste, u kodiranom ili nekodiranom obliku. Ono ne obuhvata komunikacijske usluge koje se vrše po individualnom zahtevu;

b) "reemitovanje" označava čin preuzimanja i istovremenog emitovanja, bez obzira na korišćena tehnička sredstva, kompletnih i neizmenjenih usluga televizijskog programa, ili važnih delova tih usluga, koje emituje radiodifuzna organizacija i koje su namenjene široj javnosti;

- c) "radiodifuzna organizacija" označava fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za sastavljanje i uređivanje usluga televizijskog programa za prijem od strane šire javnosti i emituje ih, ili ih ustupa trećem licu radi emitovanja u potpunom i neizmenjenom obliku;
- d) "programska usluga" označava zbir svih priloga unutar pojedinačne usluge koju pruža određena radiodifuzna organizacija u smislu prethodnog stava;
- e) "evropska audiovizuelna ostvarenja" označavaju stvaralačke radove, čija je produkcija i koprodukcija pod kontrolom evropskih fizičkih i pravnih lica;
- f) "oglašavanje" označava svako javno saopštenje namenjeno unapređenju prodaje, kupovine ili izdavanja proizvoda ili usluge, promovisanju stvari ili ideje, ili postizanju nekog drugog učinka koji želi oglašavač ili sama radiodifuzna organizacija, u zamenu za novčanu nadoknadu ili neku sličnu protivuslugu, ili u cilju sopstvenog promovisanja;
- g) "tele-šop" označava direktne ponude koje se emituju publici u pogledu nabavke roba ili usluga, uključujući nepokretnu imovinu, prava i obaveze, u zamenu za novčanu nadoknadu;
- h) "sponzorstvo" označava učešće fizičkog ili pravnog lica, koje nije uključeno u aktivnosti emitovanja ili u produkciju audiovizuelnih ostvarenja, u direktnom ili indirektnom finansiranju programa u cilju promovisanja imena, zaštitnog znaka, imidža ili aktivnosti toga lica.

Područje primene

Član 3

Ova konvencija će se primenjivati na svaku programsku uslugu koju emituju ili reemituju entiteti ili tehnička sredstva pod jurisdikcijom države ugovornice, bilo putem kabla, zemaljskog odašiljača ili satelita, a koja se direktno ili indirektno može primiti u jednoj ili više drugih država ugovornica.

Sloboda prijema i reemitovanja

Član 4

Države ugovornice će osigurati slobodu izražavanja i informisanja u skladu sa članom 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, i garantovaće slobodu prijema, i neće na svojim teritorijama ograničavati reemitovanje programskih usluga koje su u skladu sa odredbama ove konvencije.

Dužnosti država ugovornica sa čijih se teritorija vrši emitovanje (1)

Član 5

1. Svaka država ugovornica sa čije se teritorije vrši emitovanje će obezbediti da sve programske usluge koje emituju radiodifuzne organizacije pod njenom jurisdikcijom, budu u skladu sa odredbama ove konvencije.

2. Za potrebe ove konvencije, radiodifuzna organizacija pod jurisdikcijom države ugovornice je:

- radiodifuzna organizacija za koju se smatra da je osnovana u toj državi ugovornici prema stavu 3;

- radiodifuzna organizacija na koju se odnosi stav 4.

3. Za potrebe ove konvencije, smatraće se da je radiodifuzna organizacija osnovana u državi ugovornici, u daljem tekstu "državi ugovornici sa čije se teritorije vrši emitovanje", u sledećim slučajevima:

a) radiodifuzna organizacija ima sedište u toj državi ugovornici, i odluke o programskim planovima se donose u toj državi ugovornici;

b) ukoliko radiodifuzna organizacija ima sedište u jednoj državi ugovornici, ali se odluke o programskim planovima donose u drugoj državi ugovornici, smatraće se da je osnovana u onoj državi ugovornici u kojoj radi značajan deo radne snage na poslovima vezanim za radiodifuzno emitovanje; ukoliko značajan deo radne snage uključen u poslove radiodifuznog emitovanja radi u svakoj od ovih država ugovornica, smatraće se da je radiodifuzna organizacija osnovana u onoj državi ugovornici u kojoj joj se nalazi sedište; ukoliko značajan deo radne snage koja se bavi aktivnostima vezanim za radiodifuzno emitovanje, ne radi ni u jednoj od ovih država

ugovornica, smatraće se da je radiodifuzna organizacija osnovana u onoj državi ugovornici u kojoj je prvi put počela da vrši emitovanje u skladu sa pravnim sistemom te države ugovornice, pod uslovom da održava stabilnu i efikasnu vezu sa privredom te zemlje;

c) ukoliko radiodifuzna organizacija ima sedište u državi ugovornici, ali se odluke o programskim planovima donose u državi koja nije država ugovornica ove Konvencije, ili obrnuto, smatraće se da je osnovana u državi ugovornici, pod uslovom da značajan deo radne snage uključen u poslove radiodifuznog emitovanja radi u toj državi ugovornici;

d) ukoliko se, kada se primene kriterijumi iz stava 3. člana 2. Direktive 97/36/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 19. juna 1997. o izmenama i dopunama Direktive Saveta 89/552/EEC u pogledu usklađivanja određenih zakonom utvrđenih odredbi, uređivanja ili administrativne aktivnosti u državama članicama u pogledu ostvarivanja delatnosti vezanih za radiodifuzno emitovanje, smatra da je radiodifuzna organizacija osnovana u državi članici Evropske zajednice, smatraće se da je ta radiodifuzna organizacija osnovana u toj državi i za potrebe ove konvencije.

4. Smatra se da je radiodifuzna organizacija na koju se ne mogu primeniti odredbe iz stava 3. pod jurisdikcijom države ugovornice, takozvane države ugovornice sa čije se teritorije vrši emitovanje, u sledećim slučajevima:

a) koristi frekvenciju dodeljenu od strane te države ugovornice;

b) iako ne koristi frekvenciju koju joj je dodelila država ugovornica, koristi satelitske kapacitete koji pripadaju toj državi ugovornici;

c) iako ne koristi ni frekvenciju koju je dodelila država ugovornica, niti satelitske kapacitete koji pripadaju državi ugovornici, koristi satelitski link (uzlaznu vezu) koji je smešten u toj državi ugovornici.

5. Ukoliko se država ugovornica sa čije se teritorije vrši emitovanje ne može odrediti na osnovu stava 4, Stalni komitet će razmotriti ovo pitanje na osnovu člana 21. stava 1.a), ove konvencije, u cilju određivanja ove države ugovornice.

6. Ova konvencija se neće odnositi na radiodifuzna emitovanja koja su isključivo namenjena za prijem u državama koje nisu države ugovornice ove konvencije, i koje nemaju direktan ili indirektan prijem od strane publike u jednoj ili više država ugovornica ove konvencije.

Pružanje informacija

Član 6

1. Odgovornosti radiodifuzne organizacije će biti jasno i na odgovarajući način navedene u ovlašćenju izdatom od, ili u ugovoru zaključenom sa, nadležnim organom vlasti svake države ugovornice, ili na bilo koji drugi zakonom utvrđeni način.

2. Nadležni organ vlasti države ugovornice sa čije se teritorije program emituje će, na zahtev, učiniti dostupnim informacije o radiodifuznoj organizaciji. Te informacije će kao minimum obuhvatati ime odnosno naziv, sedište i pravni status radiodifuzne organizacije, ime njenog pravnog zastupnika, sastav kapitala, prirodu, svrhu i način finansiranja programske usluge koju radiodifuzna organizacija obezbeđuje ili namerava da obezbedi.

Glava II

PITANJA KOJA SE ODOSE NA PROGRAM

Odgovornosti radiodifuzne organizacije

Član 7

1. Svi programski prilozi, u pogledu njihovog prikazivanja i sadržaja, poštovaće dostojanstvo ljudskog bića i osnovna prava drugih.

Posebno, oni ne smeju:

- a) biti nepristojni, a naročito ne smeju sadržavati pornografiju;
- b) neprikladno isticati nasilje ili podsticati rasnu netrpeljivost.

2. Svi programski prilozi koji bi mogli negativno da utiču na fizički, mentalni ili moralni razvoj dece i mladih, neće biti na programu u ono vreme kada bi, zbog vremena prenosa i prijema, postojala verovatnoća da ih deca gledaju.

3. Radiodifuzna organizacija će obezbediti da vesti objektivno predstavljaju činjenice i događaje i da podstiču slobodno formiranje mišljenja.

Pravo na odgovor (1)

Član 8

1. Svaka država ugovornica sa čije se teritorije emituje program će obezbediti da svako fizičko ili pravno lice, bez obzira na nacionalnost ili mesto boravka, ima mogućnost da ostvari pravo na odgovor ili da potraži drugi odgovarajući pravni ili administrativni lek u odnosu na programe koje emituje radiodifuzna organizacija pod njenom jurisdikcijom u okviru značenja člana 5. Ona će, posebno, obezbediti da vremenski okvir i ostale pojedinosti vezane za ostvarivanje prava na odgovor budu takvi, da se ovo pravo može efikasno ostvariti. Efikasno ostvarivanje ovoga prava, ili drugih sličnih pravnih i administrativnih lekova, biće obezbeđeno, kako u pogledu vremenskog okvira, tako i u pogledu modaliteta.

2. U tu svrhu, naziv programske usluge ili radiodifuzne organizacije odgovorne za ovu programsku uslugu će biti objavljivan u samoj programskoj usluzi, u redovnim intervalima i na odgovarajući način.

Pristup javnosti informacijama (1)

Član 9

Svaka država ugovornica će ispitati, i gde je potrebno, preduzeti zakonske mere kao što su uvođenje prava na kratko izveštavanje o događajima od velikog interesa za javnost, da bi se izbeglo osujećenje prava javnosti na informacije usled ostvarivanja ekskluzivnih prava na emitovanje i reemitovanje, u smislu člana 3. takvog događaja od strane radiodifuzne organizacije pod njenom jurisdikcijom.

Pristup javnosti događajima od izuzetne važnosti (2)

Član 9. bis

1. Svaka država ugovornica zadržava pravo da preduzme mere kako bi obezbedila da radiodifuzna organizacija u okviru njene jurisdikcije ne emituje na ekskluzivnoj bazi događaje za koje ta država ugovornica smatra da su od izuzetne važnosti za društvo, na takav način da lišava znatan deo javnosti u toj državi ugovornici mogućnosti da prati takve događaje bilo u direktnom ili naknadnom prenosu na besplatnoj televiziji. Ukoliko do toga dolazi, ta država ugovornica može da pribegne sastavljanju liste određenih događaja za koje smatra da su od izuzetne važnosti za društvo.

2. Države ugovornice će odgovarajućim sredstvima obezbediti, uz poštovanje zakonskih garancija koje daje Konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i, tamo gde je potrebno, državni ustav, da radiodifuzna organizacija pod njihovom jurisdikcijom ne ostvaruje ekskluzivna prava, koja je stekla po stupanju na snagu Protokola o izmenama i dopunama Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji, na takav način da znatan deo javnosti u drugoj državi ugovornici bude lišen mogućnosti da prati događaje koje je ta druga država ugovornica odredila, putem potpunog ili delimičnog direktnog prenosa ili, tamo gde je potrebno ili pogodno iz objektivnih razloga koji su od javnog interesa, potpunog ili delimičnog naknadnog prenosa na besplatnoj televiziji kako je ta druga država ugovornica utvrdila u stavu 1, poštujući sledeće uslove:

a) država ugovornica koja primenjuje zakonske mere pomenute u stavu 1. sastaviće listu nacionalnih ili nenacionalnih događaja za koje ta država ugovornica smatra da su od izuzetne važnosti za društvo;

b) država ugovornica će to uraditi blagovremeno i na jasan i transparentan način;

c) država ugovornica će odrediti da li će ovi događaji biti dostupni putem potpunog ili delimičnog direktnog prenosa, ili tamo gde je potrebno ili pogodno iz objektivnih razloga koji su od javnog interesa, potpunog ili delimičnog naknadnog prenosa;

d) mere koje preduzme država ugovornica koja sastavlja listu će biti srazmerne i dovoljno detaljne da omoguće drugim državama ugovornicama da preduzmu mere spomenute u ovom stavu;

e) država ugovornica koja sastavlja listu će o listi, i o odgovarajućim zakonskim merama obavestiti Stalni komitet, u vremenskom roku koji odredi Stalni komitet;

f) mere koje preduzima država ugovornica koja sastavlja listu, biće u okviru ograničenja smernica Stalnog komiteta spomenutog u stavu 3, a Stalni komitet mora prethodno da da pozitivno mišljenje o merama.

Mere zasnovane na ovom stavu odnosiće se samo na one događaje objavljene od strane Stalnog komiteta u godišnjoj listi pomenutoj u stavu 3. i na ona ekskluzivna prava stečena nakon stupanja na snagu Protokola o izmenama i dopunama Konvencije.

3. Jednom godišnje Stalni komitet će:

a) objavljivati integralnu listu navedenih događaja i odgovarajućih zakonskih mera dostavljenih od strane država ugovornica u skladu sa stavom 2.e);

b) sastaviti smernice koje treba da usvoji većina od tri četvrtine članova zajedno sa zahtevima navedenim u stavu 2.a) do e), da bi se izbegle nesaglasnosti u primeni ovog člana i odgovarajućih odredaba Evropske zajednice.

Kulturni ciljevi

Član 10

1. Svaka država ugovornica sa čije se teritorije emituje program će osigurati, kada je izvodljivo, i odgovarajućim sredstvima, da radiodifuzna organizacija pod njenom jurisdikcijom rezerviše za evropska ostvarenja proporcionalno veći deo svoga vremena emitovanja, izuzimajući vreme predviđeno za vesti, sportske događaje, igre, reklamno oglašavanje, teletekst usluge i tele-šoping. Ovakav odnos, imajući u vidu obaveze koje radiodifuzna organizacija ima prema svojim

gledaocima u smislu informisanja, obrazovanja, kulture i zabave, trebalo bi ostvarivati postepeno i na osnovu odgovarajućih kriterijuma.

2. U slučaju da u primeni prethodnog stava dođe do neslaganja između države ugovornice sa čije se teritorije emituje program i one koja ga prima, može se, na zahtev jedne od država ugovornica, potražiti pomoć od Stalnog komiteta sa ciljem da on da savetodavno mišljenje o tom predmetu. To neslaganje neće biti predmet arbitražnog postupka predviđenog u članu 26.

3. Države ugovornice se obavezuju da zajednički traže, ne praveći diskriminaciju između radiodifuznih organizacija, najpogodnije instrumente i postupke za podršku aktivnosti i razvoja evropske produkcije, naročito u zemljama sa niskim audio-vizuelnim produkcijskim kapacitetima ili sa ograničenim jezičkim područjem.

4. Države ugovornice će obezbediti da radiodifuzna organizacija pod njihovom jurisdikcijom ne emituje filmska dela izvan perioda dogovorenih sa nosiocima prava.

Pluralizam medija (2)

Član 10. bis

Države ugovornice će, u duhu saradnje i međusobne pomoći koja je u osnovi ove konvencije, nastojati da izbegnu da usluge emitovanja ili reemitovanja programa od strane radiodifuzne organizacije ili bilo kog drugog pravnog ili fizičkog lica pod njihovom jurisdikcijom u smislu člana 3, ugroze pluralizam medija.

Glava III OGLAŠAVANJE I TELE-ŠOPING (3)

Opšti standardi (1)

Član 11

1. Oglašavanje i tele-šoping će biti fer i pošteno.

2. Oglašavanje i tele-šoping neće dovoditi u zabludu i neće štetiti interesima potrošača.

3. Oglašavanje i tele-šoping upućeni deci, ili koji koriste decu, će izbegavati sve što bi moglo da naškodi njihovim interesima i imaće obzira prema njihovoj posebnoj osetljivosti.
4. Tele-šoping neće navoditi maloletnike na ugovaranje prodaje ili iznajmljivanja roba i usluga.
5. Oglašavač neće vršiti bilo kakav urednički uticaj na sadržaj programa.

Trajanje (1)

Član 12

1. Vreme trajanja tele-šoping spotova, reklamnih spotova i drugih oblika oglašavanja, sa izuzetkom tele-šoping izloga u smislu stava 3, neće prelaziti 20% vremena dnevnog emitovanja. Vreme emitovanja reklamnih spotova neće prelaziti 15% vremena dnevnog emitovanja.
2. Vreme trajanja reklamnih spotova i tele-šoping spotova u toku perioda od jednog sata neće prelaziti 20%.
3. Izlozi namenjeni tele-šoping programima koji se emituju u okviru programskih usluga koje nisu isključivo namenjene za tele-šoping, biće u najmanjem neprekidnom trajanju od 15 minuta. Maksimalan broj izloga dnevno biće osam. Njihovo ukupno trajanje neće prelaziti tri sata dnevno. Moraju biti jasno prepoznatljivi na osnovu optičkih i akustičkih sredstava.
4. Za potrebe ovoga člana, oglašavanje neće uključivati:
  - saopštenja koja radiodifuzna organizacija daje u vezi sa svojim sopstvenim programima i pomoćni proizvodi koji direktno proizilaze iz tih programa,
  - saopštenja od javnog interesa i pozivi za dobrotvorne akcije čije se emitovanje ne naplaćuje.

Oblik i predstavljanje

Član 13

1. Oglašavanje i tele-šoping će biti jasno prepoznatljivi i uočljivo odvojeni od drugih delova programa putem optičkih i/ili akustičkih sredstava. U načelu, reklamni i tele-šoping spotovi će se emitovati u blokovima.
2. U oglašavanju i tele-šoping u se neće koristiti tehnike koje deluju na podsvest.
3. Prikriveno oglašavanje i tele-šoping neće biti dozvoljeni, naročito kada se radi o prikazivanju proizvoda i usluga u programima u reklamne svrhe.
4. U oglašavanju ili tele-šoping u se neće pojavljivati, vizuelno ili verbalno, osobe koje redovno prezentiraju vesti ili političke događaje.

Umetanje reklama i tele-šopinga (1)

Član 14

1. Oglašavanje i tele-šoping treba umetati između programa. Pod uslovom da su ispunjeni uslovi sadržani u stavovima od 1. do 5. ovog člana, oglašavanje i tele-šoping se takođe mogu umetati u toku programa na takav način da se ne nanosi šteta celovitosti i vrednosti programa i pravima nosilaca vlasničkih prava.
2. U programima koji se sastoje od samostalnih delova, ili u sportskim programima i događajima i predstavama slične strukture koji sadrže pauze u emitovanju, reklamni i tele-šoping spotovi se mogu umetati samo između delova ili tokom pauza.
3. Prenos audiovizuelnih ostvarenja kao što su igrani filmovi i televizijski filmovi (izuzimajući serije, serijale, zabavne i dokumentarne programe), pod uslovom da je vreme predviđeno za njihovo trajanje više od četrdeset pet minuta, može biti prekinut jednom po isteku svakog celovitog perioda od četrdeset pet minuta. Dalje prekidanje je dozvoljeno ukoliko je vreme predviđeno za njihovo trajanje najmanje dvadeset minuta duže od dva ili više celovitih perioda od četrdeset pet minuta.

4. Tamo gde se programi, osim onih koji su pokriveni stavom 2, prekidaju reklamnim ili tele-šoping spotovima, treba da protekne period od najmanje dvadeset minuta između svake uzastopne pauze za oglašavanje ili tele-šoping u okviru programa.

5. Oglašavanje i tele-šoping se neće umetati ni u jedan prenos verskih službi. Vesti i programi o tekućim događajima, dokumentarni programi, verski programi, i programi za decu, kada im je predviđeno vreme trajanja manje od trideset minuta, neće se prekidati reklamnim ili tele-šoping spotovima. Ukoliko im je predviđeno vreme trajanja trideset minuta ili duže, primenjivaće se odredbe iz prethodnih stavova.

Oglašavanje i tele-šoping određenih proizvoda (3)(1)

Član 15

1. Oglašavanje i tele-šoping duvanskih proizvoda neće biti dozvoljeni.

2. Oglašavanje i tele-šoping alkoholnih pića svih vrsta će biti u skladu sa sledećim pravilima:

a) neće biti upućeni posebno maloletnicima i niko u oglasima ili tele-šoping u vezi sa alkoholnim pićima ne sme da deluje kao maloletnik;

b) neće dovoditi u vezu trošenje alkohola sa fizičkom sposobnošću ili vožnjom;

c) neće tvrditi da alkohol ima terapijska svojstva ili da je stimulans, sedativ ili sredstvo za rešavanje problema;

d) neće ohrabrivati neumereno trošenje alkohola niti predstavljati apstinenciju i umerenost u negativnom svetlu;

e) neće stavljati nepotreban naglasak na sadržaj alkohola u pićima.

3. Neće biti dozvoljeno reklamiranje lekova ili medicinskih tretmana koji se u državi ugovornici sa čije se teritorije emituje program mogu pribaviti samo na lekarski recept.

4. Reklamiranje svih drugih lekova ili medicinskih tretmana će biti jasno prepoznatljivo kao takvo, pošteno, iskreno i podložno proveru, i biće u skladu zahtevima zaštite pojedinca od štetnih posledica.

5. Tele-šoping za lekove i medicinske tretmane se neće dozvoljavati.

Oglašavanje i tele-šoping posebno usmereni na samo jednu državu ugovornicu

(1)

Član 16

1. U cilju izbegavanja poremećaja u konkurenciji i ugrožavanja televizijskog sistema države ugovornice, oglašavanje i tele-šoping koji su posebno i uz određenu učestalost usmereni na publiku u samo jednoj državi ugovornici koja nije država ugovornica sa čije se teritorije emituje program, neće zaobići pravila oglašavanja i tele-šopinga koja postoje u dotičnoj državi ugovornici.

2. Odredbe iz prethodnog stava se neće primenjivati kada:

a) spomenuta pravila prave razliku između oglašavanja i tele-šopinga koje prenosi radiodifuzna organizacija pod jurisdikcijom te države ugovornice i oglašavanja i tele-šopinga koje prenosi radiodifuzna organizacija ili bilo koje pravno ili fizičko lice pod jurisdikcijom druge države ugovornice,

ili

b) dotične države ugovornice potpišu bilateralne ili multilateralne ugovore u ovoj oblasti.

Glava IV SPONZORSTVO

Opšti standardi

Član 17

1. Kada su program ili serija programa sponzorisani u celini ili delimično, jasno će biti označeni kao takvi, odgovarajućim napomenama na početku i/ili kraju tih programa.
2. Na sadržaj ili vreme prenosa sponzorisanih programa ni pod kakvim okolnostima ne može uticati sponzor na takav način da naruši odgovornost i uredničku nezavisnost radiodifuzne organizacije u pogledu programa.
3. Sponzorisani programi neće podsticati prodaju, kupovinu ili iznajmljivanje proizvoda ili usluga sponzora ili neke treće strane, naročito ne emitovanjem, u toku programa, posebnih promotivnih poruka koje se odnose na te proizvode i usluge.

Zabranjeno sponzorstvo (1)

Član 18

1. Programe ne mogu sponzorisati fizička ili pravna lica čija je osnovna delatnost proizvodnja ili prodaja proizvoda, ili pružanje usluga, čiji su oglašavanje i tele-šoping zabranjeni na osnovu člana 15.
2. Preduzeća čija delatnost obuhvata, *inter alia*, proizvodnju ili prodaju lekova i medicinskih tretmana mogu da sponzorišu programe promovisanjem imena, zaštitnog znaka, imidža ili delatnosti preduzeća, uz izuzeće bilo kakvih poruka u pogledu lekova ili naročitih medicinskih tretmana koji su dostupni samo uz lekarski recept u državi ugovornici koja vrši emitovanje.
3. Neće se dozvoljavati sponzorisanje vesti i programa o tekućim događajima.

Glava IV bis

PROGRAMSKE USLUGE ISKLJUČIVO POSVEĆENE SOPSTVENOJ PROMOCIJI ILI TELE-ŠOPINGU (4)

Programske usluge isključivo posvećene sopstvenoj promociji

Član 18. bis

1. Odredbe ove konvencije će se primenjivati *mutatis mutandis* na programske usluge isključivo posvećene sopstvenoj promociji.
2. Drugi oblici oglašavanja u pogledu tih usluga biće dozvoljeni u okviru ograničenja postavljenih u članu 12. stavu 1.

Programske usluge isključivo posvećene tele-šopingu

Član 18. ter

1. Odredbe ove konvencije će se primenjivati *mutatis mutandis* na programske usluge isključivo posvećene tele-šopingu.
2. Drugi oblici oglašavanja u pogledu tih usluga biće dozvoljeni u okviru ograničenja postavljenih u članu 12. stavu 1. Član 12. stav 2. se neće primenjivati.

Glava V UZAJAMNA POMOĆ

Saradnja između država ugovornica

Član 19

1. Države ugovornice se obavezuju na pružanje uzajamne pomoći u cilju implementacije ove konvencije.
2. U tom cilju:
  - a) svaka država ugovornica će odrediti jedan ili više organa vlasti, čije će ime i adresu saopštiti Generalnom sekretaru Saveta Evrope prilikom polaganja svoga dokumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju,
  - b) svaka država ugovornica koja je odredila više od jednog organa vlasti će navesti prilikom saopštenja iz podstava a) nadležnost svakog organa vlasti.
3. Organ vlasti određen od strane države ugovornice će:

- a) pružati informacije predviđene u članu 6. stav 2, ove Konvencije;
- b) pružati informacije, na zahtev organa vlasti određenog od strane druge države ugovornice, o domaćem pravu i praksi u oblastima pokrivenim ovom konvencijom;
- c) sarađivati sa organima vlasti određenim od strane drugih država ugovornica kad god je to potrebno, a naročito kada bi to povećalo efikasnost mera preduzetih u cilju implementacije ove konvencije;
- d) razmotriti svaku poteškoću koja nastane primenom ove Konvencije na koju joj skrene pažnju neki organ vlasti koji je odredila druga država ugovornica.

Glava VI STALNI KOMITET

Stalni komitet (1)

Član 20

1. Za potrebe ove konvencije, uspostaviće se Stalni komitet.
2. Svaka država ugovornica može biti predstavljena u Stalnom komitetu sa jednim ili više delegata. Svaka delegacija će imati jedan glas. U okviru svoje nadležnosti, Evropska zajednica će ostvarivati svoje pravo glasa sa brojem glasova koji je jednak broju njenih država članica koje su ugovornice ove konvencije; Evropska zajednica neće ostvarivati svoje pravo glasa u slučajevima kada pomenute države članice ostvaruju svoje pravo glasa, i obrnuto.
3. Svaka država navedena u članu 29. stav 1. koja nije država ugovornica ove Konvencije može da bude predstavljena u Stalnom komitetu sa posmatračem.
4. Stalni komitet može da zatraži savet stručnjaka u cilju izvršavanja svojih funkcija. On može, na svoju inicijativu ili na zahtev datog tela, da pozove bilo koje međunarodno ili nacionalno, vladino ili nevladino telo sa tehničkim kvalifikacijama za oblast koju pokriva ova konvencija da bude predstavljeno putem posmatrača na jednom ili na delu jednog od njegovih sastanaka.

5. Sednice Stalnog komiteta će sazivati Generalni sekretar Saveta Evrope. Komitet će svoju prvu sednicu održati u roku od šest meseci od dana kada Konvencija stupi na snagu. Potom će zasedati kada to zatraži jedna trećina država ugovornica ili Komitet ministara Saveta Evrope, ili na inicijativu Generalnog sekretara Saveta Evrope u skladu sa odredbama člana 23. stav 2, ili na zahtev jedne ili više država ugovornica u skladu sa odredbama članova 21. podstav c) i 25. stav 2.

6. Većina država ugovornica čini kvorum za održavanje sednica Stalnog komiteta.

7. U skladu sa odredbama člana 9. bis, stav 3.b), i člana 23. stav 3, odluke Stalnog komiteta donosiće se tročetvrtinskom većinom prisutnih članova.

8. U skladu sa odredbama ove Konvencije, Stalni komitet će doneti svoj poslovnik.

Funkcije Stalnog komiteta (1)

Član 21

1. Stalni komitet će biti odgovoran za praćenje primene ove konvencije. On može:

a) davati državama ugovornicama preporuke u vezi sa primenom ove konvencije;

b) predlagati sve potrebne izmene ove konvencije i razmotriti one koje su predložene u skladu sa odredbama člana 23;

c) razmotriti, na zahtev jedne ili više država ugovornica, pitanja vezana za tumačenje Konvencije;

d) uložiti sve napore da osigura prijateljsko rešenje svih teškoća koje su mu predočene u skladu sa odredbama člana 25;

e) davati preporuke Komitetu ministara u vezi sa državama koje nisu navedene u članu 29. stav

1. da se pozovu da pristupe ovoj konvenciji;

f) davati mišljenje o zloupotrebi prava predviđenih u članu 24. bis, stav 2.c).

2. Pored toga, Stalni komitet će:

a) sastaviti smernice pomenute u članu 9. bis, stav 3.b) u cilju izbegavanja razlika između primene pravila ove Konvencije koja se odnose na pristup javnosti događajima od izuzetnog značaja za društvo i odgovarajućih mera Evropske zajednice;

b) davati mišljenje o merama koje su preduzele države ugovornice koje su sastavile listu nacionalnih i nenacionalnih događaja koje te države ugovornice smatraju od velike važnosti za društvo u skladu sa članom 9. bis, stav 2;

c) objavljivati jednom godišnje integralnu listu navedenih događaja i odgovarajućih mera koje dostavljaju države ugovornice u skladu sa članom 9. bis, stav 2e).

Izveštaji Stalnog komiteta

Član 22

Nakon svake sednice, Stalni komitet će državama ugovornicama i Komitetu ministara Saveta Evrope proslediti izveštaj u svojim raspravama i svim donetim odlukama.

Glava VII AMANDMANI

Amandmani (1)

Član 23

1. Svaka država ugovornica može podneti amandman na Konvenciju.

2. O svakom predlogu amandmana biće obavešten Generalni sekretar Saveta Evrope koji će ga proslediti državama članicama Saveta Evrope, drugim državama ugovornicama Evropske konvencije o kulturi, Evropskoj zajednici, i svakoj državi koja nije članica, a koja je pristupila ili je pozvana da pristupi ovoj konvenciji u skladu sa odredbama člana 30. Generalni sekretar Saveta Evrope će sazvati sednicu Stalnog komiteta najranije po isteku perioda od dva meseca od dostavljanja predloga.

3. Stalni komitet će razmotriti svaki predloženi amandman i podneće Komitetu ministara na usvajanje tekst koji usvoje tri četvrtine članica Stalnog komiteta. Nakon njegovog odobrenja, tekst će biti prosleđen državama ugovornicama na prihvatanje.

4. Amandman će stupiti na snagu tridesetog dana od dana kada sve potpisnice obaveste generalnog sekretara o njegovom prihvatanju.

5. Komitet ministara, međutim, može po konsultaciji sa Stalnim komitetom, da odluči da će određeni amandman stupiti na snagu po isteku perioda od dve godine od datuma kada je otvoren za prihvatanje, osim ukoliko država ugovornica nije dala prigovor Generalnom sekretaru Saveta Evrope o stupanju na snagu tog amandmana. Ukoliko je takav prigovor dostavljen, amandman će stupiti na snagu prvog dana u mesecu koji sledi za datumom kada je država ugovornica Konvencije koja je dostavila prigovor deponovala svoj instrument o prihvatanju kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

6. Ukoliko je amandman odobren od strane Komiteta ministara, ali još nije stupio na snagu u skladu sa stavovima 4. ili 5, država ili Evropska zajednica ne mogu izraziti svoju saglasnost da prihvataju obaveze Konvencije, a da istovremeno ne prihvate i amandman.

Glava VIII NAVODNA KRŠENJA KONVENCIJE

Navodna kršenja Konvencije

Član 24

1. Kada neka država ugovornica ustanovi da je došlo do kršenja Konvencije, ona će o navodnom kršenju obavestiti državu ugovornicu koja vrši emitovanje i te dve države ugovornice će nastojati da prevaziđu poteškoće na osnovu odredaba članova 19, 25. i 26.

2. Ako je navodno kršenje očigledne, ozbiljne i teške prirode i pokreće važna javna pitanja, a tiče se člana 7, stavovi 1. ili 2, članova 12, 13, stav 1, prva rečenica, članova 14. ili 15, stavovi 1. ili 3, i ako se nastavi još dve nedelje nakon obaveštenja, država ugovornica koja vrši prijem može privremeno da obustavi reemitovanje inkriminisane programske usluge.

3. U svim ostalim slučajevima navodnog kršenja, sa izuzetkom onih koji su predviđeni članom 4, država ugovornica koja vrši prijem može privremeno da obustavi reemitovanje inkriminisane programske usluge osam meseci nakon saopštenja, ukoliko navodno kršenje i dalje traje.

4. Privremena obustava reemitovanja neće biti dozvoljena u slučaju navodnih kršenja člana 7. stav 3. i članova 8, 9. ili 10.

Navodna zloupotreba prava datih ovom konvencijom (2)

Član 24. bis

1. Kada je programska usluga radiodifuzne organizacije u potpunosti ili uglavnom usmerena na teritoriju države ugovornice koja nije ona pod čiju jurisdikciju spada dotična radiodifuzna organizacija ("države ugovornice koja vrši prijem"), a radiodifuzna organizacija je osnovana u cilju izbegavanja zakona u oblastima koje su pokriveno Konvencijom koji bi se odnosili na nju da se nalazila pod jurisdikcijom te druge države ugovornice, to će predstavljati zloupotrebu prava.

2. Ako neka država ugovornica posegne za zloupotrebom prava, primenjivaće se sledeći postupak:

a) države ugovornice o kojima je reč će nastojati da postignu prijateljsko rešenje;

b) ako u roku od tri meseca to ne uspeju, država ugovornica koja vrši prijem će predmet proslediti na rešavanje Stalnom komitetu;

c) pošto čuje stavove država ugovornica koje su u pitanju, Stalni komitet će, u roku od šest meseci od dana kad mu je predmet upućen na razmatranje, dati mišljenje o tome da li je došlo do zloupotrebe prava i obavestiti o tome države ugovornice na koje se to odnosi.

3. Ukoliko je Stalni komitet zaključio da je došlo do zloupotrebe prava, država ugovornica u okviru čije jurisdikcije se nalazi radiodifuzna organizacija preduzeće odgovarajuće mere da ispravi zloupotrebu prava i obavestiće Stalni komitet o tim merama.

4. Ukoliko država ugovornica, pod čijom jurisdikcijom se smatra da se nalazi radiodifuzna organizacija, ne preduzme mere navedene u stavu 3. u roku od šest meseci, države ugovornice

koje su u pitanju će pokrenuti arbitražni postupak predviđen u članu 26. stav 2, i dodatku Konvencije.

5. Država ugovornica koja vrši prijem neće preduzimati nikakve mere protiv programske usluge o kojoj je reč dok se ne okonča arbitražni postupak.

6. Sve mere predložene ili preduzete na osnovu ovoga člana moraju da budu u skladu sa članom 10. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Glava IX REŠAVANJE SPOROVA

Mirenje

Član 25

1. U slučaju teškoća koje nastanu prilikom primene ove Konvencije, zainteresovane strane će se truditi da postignu prijateljsko rešenje.

2. Ako se nijedna od zainteresovanih strana ne protivi, Stalni komitet može da ispita slučaj, stavljajući se na raspolaganje zainteresovanim stranama da bi se postiglo zadovoljavajuće rešenje u što kraćem roku, a kada je to podesno, može da da i savetodavno mišljenje o tom predmetu.

3. Svaka zainteresovana strana se obavezuje da, bez odlaganja, stavi na raspolaganje Stalnom komitetu sve potrebne informacije i sredstva potrebna za izvršenje njegovih funkcija prema prethodnom stavu.

Arbitraža

Član 26

1. Ako zainteresovane strane ne mogu da reše spor u skladu sa odredbama člana 25, mogu ga, na osnovu zajedničkog sporazuma, podneti na arbitražu, čiji je postupak određen u dodatku ove

Konvencije. Ako ne postignu takav sporazum u roku od šest meseci od prvog zahteva za pokretanje postupka mirenja, spor se može podneti na arbitražu na zahtev samo jedne strane.

2. Svaka država ugovornica može, u bilo koje vreme, da izjavi da primenu arbitražnog postupka predviđenog u dodatku ove Konvencije priznaje kao obavezujuću, *ipso facto*, i bez posebnog sporazuma u pogledu prihvatanja iste obaveze od strane bilo koje druge države ugovornice.

Glava X DRUGI MEĐUNARODNI UGOVORI I UNUTRAŠNJE ZAKONODAVSTVO DRŽAVA UGOVORNICA

Drugi međunarodni ugovori i sporazumi (1)

Član 27

1. U svojim međusobnim odnosima, države ugovornice koje su članice Evropske zajednice će primenjivati pravila Zajednice i prema tome neće primenjivati pravila koja proizilaze iz ove konvencije, osim u slučajevima kada Zajednica nema pravilo kojim bi se uredio neki određeni predmet.

2. Ništa unutar ove konvencije neće sprečiti države ugovornice da zaključuju međunarodne ugovore kojima se dopunjuju ili razvijaju njene odredbe ili proširuje polje njihove primene.

3. U slučaju bilateralnih ugovora, ova konvencija neće zamenjivati prava i obaveze država ugovornica koje proizilaze iz takvih ugovora, a koje ne utiču na uživanje prava ili izvršavanje obaveza drugih država ugovornica prema ovoj konvenciji.

Odnos između Konvencije i unutrašnjeg zakonodavstva država ugovornica (1)

Član 28

Nijedna odredba ove konvencije neće sprečiti države ugovornice da primenjuju strožija ili detaljnija pravila od onih koja su predviđena ovom konvencijom za programske usluge koje emituje radiodifuzna organizacija pod njihovom jurisdikcijom, u okviru značenja člana 5.

Glava XI

ZAVRŠNE ODREDBE

Potpisivanje i stupanje na snagu (1)

Član 29

1. Konvencija će biti otvorena za potpisivanje od strane država članica Saveta Evrope i drugih država ugovornica Evropske konvencije o kulturi, i od strane Evropske zajednice. Ona podleže ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja će biti deponovani kod Generalnog sekretara Saveta Evrope.

2. Konvencija će stupiti na snagu prvog dana u mesecu koji sledi nakon isteka perioda od tri meseca od dana kada sedam država, od kojih najmanje pet država članica Saveta Evrope, bude izrazilo svoj pristanak da budu vezane ovom Konvencijom u skladu sa odredbama prethodnog stava.

3. Država može, u trenutku potpisivanja ili bilo kojeg kasnijeg dana pre stupanja na snagu Konvencije za tu državu, da izjavi da će Konvenciju primenjivati na privremenoj osnovi.

4. Za svaku državu pomenutu u stavu 1, ili za Evropsku zajednicu, koja naknadno izrazi svoj pristanak da bude njome vezana, ova Konvencija će stupiti na snagu prvog dana u mesecu koji sledi nakon isteka period od tri meseca od dana deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja i odobrenja.

Pristupanje država koje nisu članice

Član 30

1. Po stupanju na snagu Konvencije, Komitet ministara Saveta Evrope, nakon konsultacije sa državama ugovornicama može da pozove bilo koju drugu državu da pristupi ovoj konvenciji na osnovu odluke donete od strane većine predviđene u članu 20.d. Statuta Saveta Evrope i jednoglasnom odlukom predstavnika država ugovornica koji imaju pravo da zasedaju u Komitetu.

2. Za svaku državu koja joj pristupi, Konvencija će stupiti na snagu prvog dana u mesecu koji sledi nakon isteka perioda od tri meseca od dana deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja i odobrenja.

Teritorijalna primena

Član 31

1. Svaka država može, u trenutku potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, da navede teritoriju ili teritorije na kojima će se ova konvencija primenjivati.

2. Svaka država može, bilo kog kasnijeg datuma, izjavom upućenom Generalnom sekretaru Saveta Evrope, da proširi primenu ove konvencije na svaku drugu teritoriju navedenu u izjavi. U pogledu takve teritorije, Konvencija će stupiti na snagu prvog dana u mesecu koji sledi po isteku perioda od tri meseca od dana prijema takve izjave od strane Generalnog sekretara.

3. Svaka izjava data na osnovu prethodna dva stava, u vezi sa bilo kojom teritorijom navedenom u izjavi, može biti povučena putem pisanog obaveštenja upućenog generalnom sekretaru. Povlačenje će imati dejstvo od prvog dana u mesecu koji sledi po isteku perioda od šest meseci od datuma prijema pisanog obaveštenja od strane Generalnog sekretara.

Rezerve

Član 32

1. U trenutku potpisivanja ili prilikom deponovanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, svaka država može da izjavi da zadržava pravo da se, u meri u kojoj nisu saglasne sa njenim unutrašnjim pravom, usprotivi reemitovanju na svojoj teritoriji programskih usluga koje sadrže reklamne oglase za alkoholna pića u skladu sa pravilima predviđenim u članu 15. stav 2. ove konvencije.

Nijedna druga rezerva nije dozvoljena.

2. Na rezervu datu u skladu sa prethodnim stavom ne može se staviti primedba.

3. Svaka država ugovornica koja stavi rezervu na osnovu stava 1. može je povući u celini ili delimično na osnovu obaveštenja upućenog Generalnom sekretaru Saveta Evrope. Povlačenje će stupiti na snagu na dan prijema takvog obaveštenja od strane generalnog sekretara.

4. Država ugovornica koja stavi rezervu na osnovu stava 1. ne može da zahteva primenu te odredbe od strane bilo koje druge države ugovornice; može, međutim, ako je njeno zadržavanje prava delimično ili uslovno, da zahteva primenu te odredbe u meri u kojoj ju je sama prihvatila.

Otkazivanje

Član 33

1. Svaka država ugovornica može, u bilo koje doba, otkazati Konvenciju na osnovu pisanog obaveštenja upućenog Generalnom sekretaru Saveta Evrope.

2. Otkazivanje će stupiti na snagu prvog dana u mesecu koji sledi po isteku perioda od šest meseci od dana prijema takvog obaveštenja od strane Generalnog sekretara.

Obaveštenja (1)

Član 34

Generalni sekretar Saveta Evrope će obavestiti države članice Saveta Evrope, i druge države ugovornice Evropske konvencije o kulturi, Evropsku zajednicu i svaku državu koja je pristupila, ili je pozvana da pristupi Konvenciji o:

a) svakom potpisivanju;

b) deponovanju svakog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja;

c) svakom datumu stupanja na snagu ove konvencije u skladu sa odredbama članova 29, 30. i 31;

d) svakom izveštaju sastavljenom u skladu sa odredbama člana 22;

e) svakom drugom činu, izjavi, obaveštenju ili saopštenju u vezi sa ovom konvencijom.

U potvrdu toga su dole potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisali ovu konvenciju.

Sastavljeno u Strazburu, 5. maja 1989, na engleskom i francuskom, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna, u jednom primerku koji će biti deponovan u arhiv Saveta Evrope. Generalni sekretar Saveta Evrope će dostaviti overene kopije svakoj državi članici Saveta Evrope, drugim državama ugovornicama Evropske konvencije o kulturi, Evropskoj zajednica, kao i svakoj državi koja je pozvana da pristupi ovoj konvenciji. (1)

Dodatak ARBITRAŽA

1. O zahtevu za arbitražu će biti obavešten Generalni sekretar Saveta Evrope. Zahtev će uključivati ime druge strane u sporu i predmet spora. Generalni sekretar će proslediti tako primljenu informaciju svim državama ugovornicama Konvencije.

2. U slučaju spora između dve države ugovornice od kojih je jedna država članica Evropske zajednice, koja je i sama država ugovornica, zahtev za arbitražu će biti upućen i državi članici i Zajednici, koje će zajedno obavestiti Generalnog sekretara u roku od mesec dana od prijema zahteva, da li će država članica ili Zajednica, ili i država članica i Zajednica zajedno, biti strana u sporu. U odsustvu takvog obaveštenja u datom vremenskom roku, smatraće se da su država članica i Zajednica jedna te ista strana u sporu za potrebe primene odredaba koje određuju osnivanje i postupak arbitražnog suda. Isto će se primenjivati i u slučaju kada država članica i Zajednica zajednički nastupaju kao strana u sporu. U slučajevima predviđenim ovim stavom, vremenski rok od jednog meseca predviđen u prvoj rečenici stava 4. biće produžen na dva meseca.

3. Arbitražni sud će se sastojati od tri člana: svaka od strana u sporu će odrediti po jednog arbitra; dva arbitra tako postavljena će na osnovu zajedničkog dogovora odrediti trećeg arbitra koji će biti predsednik arbitražnog suda. Ovaj poslednji neće biti državljanin nijedne strane u sporu, niti će imati stalno prebivalište na teritoriji bilo koje strane u sporu, niti će biti zaposlen od bilo koje od njih, niti biti u nekom drugom svojstvu umešan u spor.

4. Ako jedna od strana nije odredila arbitra u roku od mesec dana nakon saopštenja zahteva od strane Generalnog sekretara Saveta Evrope, njega će na zahtev druge strane odrediti predsednik Evropskog suda za ljudska prava u roku od sledećih mesec dana. U slučaju sprečenosti predsednika Suda, ili ako je on državljanin jedne od strana u sporu, imenovanje će izvršiti potpredsednik Suda ili po položaju najviši sudija ovog Suda, koji je na raspolaganju i nije državljanin ni jedne od strana u sporu. Isti postupak će se primeniti ako, u roku od mesec dana nakon imenovanja drugog arbitra ne bude izabran predsednik arbitražnog suda.

5. Odredbe stavova 3. i 4. će se primeniti, prema slučaju, radi popunjavanja svakog praznog mesta.

6. Dve ili više strana koje sporazumno utvrde da imaju zajednički interes, zajednički imenuju jednog arbitra.

7. Strane u sporu i Stalni komitet će pružiti arbitražnom sudu sve što je potrebno za efikasno vođenje postupka.

8. Arbitražni sud će doneti svoj poslovnik. Njegove odluke će se donositi većinom glasova. Presuda će biti konačna i obavezujuća.

9. Presuda arbitražnog suda će biti dostavljena Generalnom sekretaru Saveta Evrope koji će je saopštiti svim državama ugovornicama Konvencije.

10. Svaka strana u sporu će snositi troškove arbitra kog je imenovala; strane će podjednako deliti troškove drugog arbitra, kao i druge troškove proizašle iz arbitražnog postupka.

ČLAN 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori".

Napomena:

(1) Tekst izmenjen u skladu sa odredbama Protokola (ETS br. 171).

- (2) Član dodat u skladu sa odredbama Protokola (ETS br. 171).
- (3) Naslov izmenjen u skladu sa odredbama Protokola (ETS br. 171).
- (4) Glava dodata u skladu sa odredbama Protokola (ETS br. 171)